

Beslutsunderlag
Styrelsen 2023-12-12
Beslutspunkt (10)

Handläggare: Linda Malm, chef Kund och Intern
service
Telefon:
E-post: linda.malm@higab.se

Intern kontroll – Anvisning intern kontroll och styrning

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB:

1. Styrelsen beslutar att fastställa reviderad anvisning för intern kontroll och styrning.

Sammanfattning

Anvisningen för intern kontroll och styrning beskriver övergripande hur arbetet med intern styrning och kontroll ska ske på Higab. Anvisningen har reviderats för att stämma överens med det förändrade arbetssätt Higab antagit avseende internkontroll, som ett led i uppföljningen av Stadsrevisionens påpekanden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Anvisningen har en viktig roll när det handlar om att säkerställa att ledningens viktiga uppgift att styra, följa upp och återkoppla bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. I övrigt har bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur ekologisk dimension

Anvisningen styr hur arbetet med internkontroll bedrivs, vilket i sin tur har en viktig roll som ett verktyg för att kontrollera att lagar och regler på miljöområdet efterlevs samt att de åtaganden ut ekologisk hållbarhetssynpunkt som Higab åtar sig som certifierad enligt ISO, men även egna mål och uppdrag från Göteborgs stad, uppfylls.

Bedömning ur social dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

-

Bilagor

1. Anvisning för intern kontroll och styrning.

Expediering

Mottagare

Ärendet

Styrelsen ska ta beslut om att fastställa Anvisning för intern kontroll och styrning.

Beskrivning av ärendet

Anvisningen har reviderats för att stämma överens med det förändrade arbetssätt Higab sedan 2023 antagit.

Anvisningen upprättad 2021-04-23

Reviderad 2023-09-23

Beslutad av företagsledningen / Styrelsen
2023-12-12

Anvisning för intern kontroll och styrning

Omfattar även internrevision i enlighet med Higabs kvalitets & miljöhandbok
ISO 9001 och ISO 14001

Läsanvisning

Anvisningen riktar sig i huvudsak till de personer som är ansvariga för de olika processerna inom bolaget samt de personer som utför de interna kontrollerna i enlighet med bolagets kvalitets- och miljöledningssystem. Anvisningen beskriver process och ansvarsfördelning för intern kontroll/styrning och internrevision inom Higab.

Processer

Anvisningen tillhör stödprocessen Ge effektivt stöd.

Syfte och mål med anvisningen

Anvisningen ska säkerställa att Higab upprätthåller en styrning och kontroll som ger en rimlig grad av säkerhet, att mål och uppdrag för verksamheten uppfylls men även att säkerställa att anvisningar och instruktioner i kvalitets- och miljöhandboken följs och revideras.

Den interna kontrollen av Higab bygger på en helhetssyn på verksamheten vilket innebär att den ska omfatta mål, strategier, styrning samt skydd av tillgångar. Detta ska ge ökad trygghet för ägare och medarbetare att:

- **Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt**
Kontroll över ekonomi, verksamhet och kvalitet samt säkerställa att uppställda mål nås.
- **Tillämplig lagstiftning, regler, riktlinjer etc. följs**
Försäkra sig om att gällande lagstiftning och styrande dokument såväl som ingångna avtal med olika parter följs.
- **Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten råder**
Underlag för att kommunstyrelsen, övriga nämnder och styrelser samt verksamhetsansvariga ska kunna fatta beslut på rätt grunder.
- **Allvarliga fel och brister upptäcks och åtgärdas**
Med en välfungerande intern kontroll och styrning kan såväl avsiktliga som oavsiktliga fel och brister förebyggas.

Målsättningen är att regelbundet inom varje process/verksamhetsområde göra riskanalyser och att det med utgångspunkt från dessa ska finnas rutiner för att hantera och minimera riskerna och relevanta och tillräckliga kontroller för att undvika fel. Vidare ska interna kontroller och internrevision säkerställa att bolagets kvalitets- och miljöhandbok följs och att avvikelser och förbättringsförslag hanteras på det sätt som beskrivs i handboken.

Övriga styrande dokument med direkt anknytning till denna anvisning

Higab är en del av Göteborgs stad och ska följa de beslut och direktiv som tas i staden

- Policy för intern styrning och kontroll i Göteborgs stad
- Riktlinjer för intern styrning och kontroll i Göteborgs stad
- Ramverk för ISO 9001
- Ramverk för ISO 14001.

Ansvarsfördelning

Styrelsens ansvar

- Se till att det finns ett etablerat system för intern styrning och kontroll.
- Årligen utvärdera att systemet fungerar effektivt.
- Fastställa årlig internkontrollplan

Vd:s ansvar

- Leda arbetet med intern kontroll och styrning.
- Se till att systemet för intern kontroll och styrning fungerar effektivt.
- Löpande rapportera till styrelse hur den interna styrningen och kontrollen fungerar.
- Omedelbart rapportera allvarliga brister till styrelsen.
- Anmäla brister i form av oegentligheter till stadsrevisionen.

Avdelnings- och enhetschefers ansvar

- Se till att antagna anvisningar och instruktioner följs av medarbetarna på avdelningen samt informera medarbetarna om dess innebörd.
- Verka för att medarbetarna på sin avdelning arbetar för att nå uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till god intern styrning och kontroll.
- Omedelbart rapportera brister i den interna styrningen och kontrollen till närmast överordnad.

Alla medarbetares ansvar

- Följa antagna anvisningar, instruktioner och rutiner
- Omedelbart rapportera brister i den interna kontrollen och styrningen genom att göra en avvikelserapportering

Internkontrollgruppens ansvar

Internkontrollgruppen består av chef kund- och internservice, chef ekonomi- och inköp samt hållbarhets- och säkerhetsansvarig.

- Planera, samordna och utveckla arbetet med intern kontroll.
- Lämna förslag till revidering av bolagets system för intern kontroll.
- Sammanställa underlag till riskanalyser och internkontrollplan.
- Ansvarar för att resultat av utförda kontroller sammanställs.

Internrevisorernas ansvar

- Genomföra kontrollaktiviteter.

Revisorernas ansvar

- Att pröva om styrelsens interna styrning och kontroll är tillräcklig.

Ramverk för intern kontroll och styrning

Mycket av bakgrunden till svensk praxis för intern kontroll och styrning finns att hämta i det ramverk som utarbetats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Detta ramverk består av fem komponenter:

Styr- och kontrollmiljö

Den omgivning och organisation som den interna styrningen och kontrollen verkar i och som påverkar kontrollmedvetenheten hos dess medarbetare. Faktorer inom styr- och kontrollmiljön innefattar t ex etiska värden, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, integritet samt kompetens i organisationen.

Riskanalys

Riskanalysen görs utifrån de mål och uppdrag som är uppsatta för verksamheten. Riskerna identifieras och värderas utifrån sannolikheten att de ska inträffa samt bedömd konsekvens för verksamhetens möjlighet att nå mål och uppfylla uppdrag. Värderingen av risknivå ger underlag för de beslut som måste tas om hur en risk ska hanteras, accepteras, begränsas, delas eller elimineras.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter är rutiner, anvisningar m m som ser till att beslut förverkligas. De bidrar till att säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas för att minimera risker för att verksamhetens mål och uppdrag inte uppnås.

Kontrollaktiviteter innefattar aktiviteter som t ex information, utbildning, avstämningar, attester, genomgångar av verksamhetens resultat och kvalitet.

Information och kommunikation

Väl fungerande kommunikation och information mellan olika delar och nivåer inom verksamheten är en förutsättning för att intern styrning och kontroll ska fungera väl.

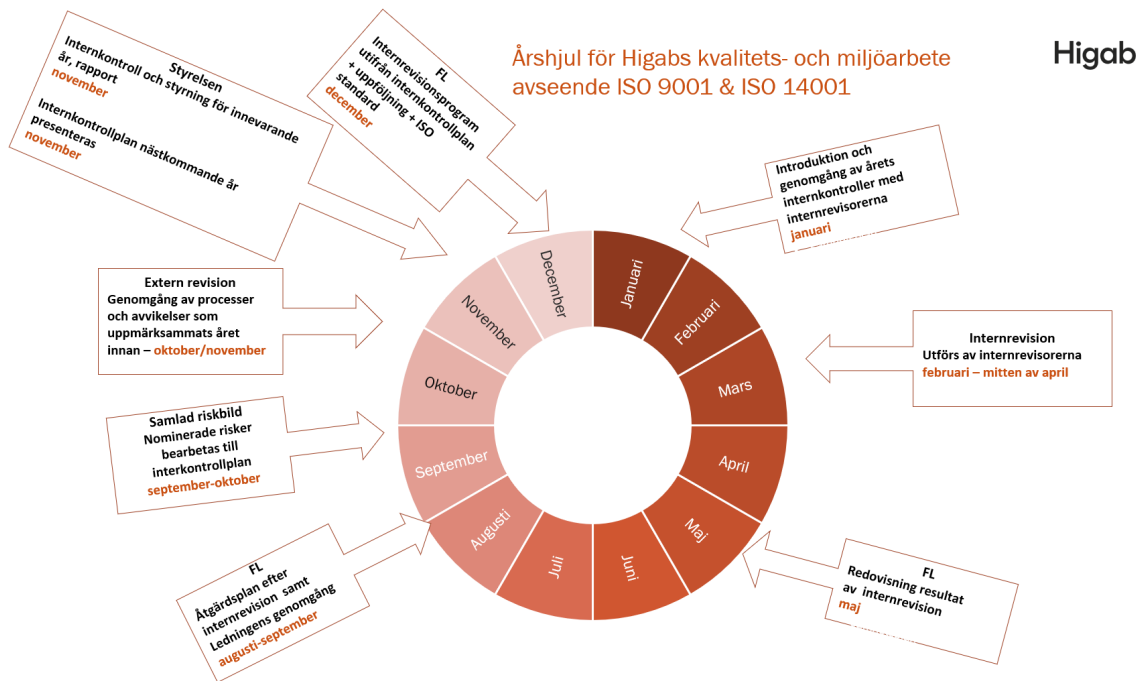
Alla nivåer inom organisationen måste säkerställa att de får den information som behövs för att styra, följa upp och rapportera verksamheten.

Det är även viktigt med en effektiv information och kommunikation med bolagets intressenter, t ex medborgare, leverantörer etc.

Övervakning inklusive uppföljning och utvärdering

Systemet för intern styrning och kontroll behöver övervakas, följas upp och revideras för att säkerställa att det fungerar på avsett vis. Utvärderingen ska resultera i att brister uppmärksammas och åtgärdas samt i förslag till förbättringar i allmänhet.

Higabs process för intern styrning och kontroll

Higab är en del av Göteborgs Stad

1

Riskråden/processer som kontrolleras

De riskråden/processer som berörs vid de interna kontrollerna är:

- Ekonomi
- Inköp
- Fastighetsförvaltning
- Fastighetsutveckling
- IT/Information
- Medarbetare
- Kund
- Varumärke
- Krisberedskap/Krisledning/Kriskommunikation

Tidpunkt för genomförande och utvärdering av interna kontroller

Interna kontroller genomförs i form av internrevision årligen under februari och mars. Som ett led i kontrollerna genomförs även uppföljning av åtgärdsplaner för brister från föregående år.

Anvisningen upprättad 2021-04-23

Reviderad 2023-09-23

Beslutad av styrelsen 2023-12-15

Utvärdering av utförda kontroller genomförs årligen under maj och juni avseende kontroller utförda under innevarande år.

Rapportering

Kontrollrapport

Internrevisionen genomförs med digitalt stöd som hjälp och enligt den plan som upprättats med Internkontrollplanen som bas. Revisionen genererar en kontrollrapport. I denna beskrivs vilka kontroller som utförts samt resultatet av dessa, vilka eventuella brister som upptäckts samt, i vissa fall, vilka åtgärder som behöver utföras för att släcka bristerna.

I de fall åtgärder beskrivs i kontrollrapporten är dessa övergripande och anger endast riktningen på den/de åtgärder som behöver vidtas. Detaljerade åtgärdsplaner tas fram av respektive ansvarig för den risk/process där brist konstaterats (se rubrik Åtgärdsplaner).

Rapport till Higabs företagsledning

I juni månad varje år presenteras resultatet av innevarande års interna kontroller för Higabs företagsledning. Presentationen sker genom överlämnande av kontrollrapport samt muntlig redovisning av densamma. Presentationen görs av chef kund- och internservice.

Rapport till Higabs styrelse

Rapporter från intern kontroll kombinerat med övergripandeåtgärdsplaner för brister/anmärkningar presenteras för bolagets styrelse vid styrelsemöte i november varje år. Presentationen sker genom överlämnande av kontrollrapport och åtgärdsplaner i utskick till styrelsen inför mötet. Ansvarig för rapportering till styrelsen är chef ekonomi- och inköp.

Internrevisorerna

Kontrollerna utförs av internrevisorer. I de fall jävsituation eller beroendeställning kan uppstå mellan kontrollant och ansvarig för process anlitas extern revisor/kontrollant för genomförande av kontroller.

Åtgärdsplaner

I de fall brister/anmärkningar upptäcks i samband med interna kontroller ska en åtgärder/åtgärdsplan tas fram. Åtgärder/åtgärdsplanen tas fram av den person som står som ansvarig för aktuell risk/process och ska beskriva åtgärder, aktiviteter, och tidplan i syfte att begränsa, eliminera eller hantera bristen/anmärkningen.

Åtgärder/åtgärdsplanerna fastställs av FL på FL-möte i september och följs upp i samband med nästkommande års interna kontroller.

Revidering av riskanalys och internkontrollplan

Bolagets riskanalys och internkontrollplan går igenom och, vid behov, revideras och kompletteras av Higabs företagsledning en gång per år, eller om särskilt behov uppstår. Detta sker vid företagsledningens säkerhetsdag som normalt infaller under hösten.

Anvisningen upprättad 2021-04-23

Reviderad 2023-09-23

Beslutad av styrelsen 2023-12-15

Internkontrollplan

Internkontrollplanen innehåller information om vilka kontroller som ska utföras under året baserat på den samlade riskbilden.

Internkontrollplanen avseende nästkommande år utvecklas av internkontrollgruppen och fastslås av bolagets styrelse i november. I samband med att planen fastslås har styrelsen även möjlighet att lägga till kontroller som anses nödvändiga.